

## Éles vita a közgyűlésen a nyomtatvány-szállítások miatt.

(Saját tudósítónktól.) Heves vitát provokált a közgyűlésen a nyomtatvány-szállítások ügyében tett tanácsi előterjesztés. A vita során kiderült, hogy **Bokor Pál** helyettes polgármester minden jogalap nélkül bontotta föl a szerződést az eddigi vállalkozóval és még a tanácsot sem informálta kellőképpen és helyesen az ügy állásáról. A helyettes-polgármester indokolatlan és a városra nézve nagyon káros eljárását a közgyűlés előtt azzal próbálta mentesíteni, hogy a szegedi nyomdatulajdonosokat olyan inszINUÁCIÓVAL illette, amelyeket azok nem érdemeltek meg és amely egyáltalán nem áll, sőt teljesen méltánytalan és rosszakaratu az egész szegedi nyomdaiparra nézve. Az érdekes és sok helyütt izgalmassá is vált vitáról az alábbi részletes tudósításban számolunk be:

**Bokor Pál** helyettes-polgármester referálta, hogy **Endrényi Imre**, a város eddigi szerződéses nyomtatvány-szállítója, miután a nyomtatvány-árak fölemelése iránt beadott újlagos kérelmét a város nem teljesítette, szerződéses kötelezettségét teljesíteni vonakodott. A tanács ezért a vele kötött szerződést felbontotta és **Bartos Lipóttal** kötött új szerződést, aki jóval olcsóbb áron vállalta a nyomtatvány-szállításokat. Ezt követően **Endrényi Imre** pótajánlatot nyújtott be a tanácshoz, amelyben a **Bartos-féle** áraknál 4 százalékkal olcsóbb árat ajánlott a nyomtatvány-szállításokra. A szerződést akkor azonban már megkötötték az új vállalkozóval és így **Endrényi Imre** ajánlatát elutasította a tanács. **Endrényi** főlegbezett a tanácsi határozat ellen. A tanács javasolja, a közgyűlés utsítsa el a felebbezést.

**Pálffy Dániel**, mint iparos **Endrényi Imre** fölkerésére foglalkozott az ügyvel. Mint a helyzet alapos ismerője mondhatja, hogy a tanács ezzel a határozatával olyan helyzetet teremtett, amelyben — bármilyen legyen is a döntés — egyik iparos-fél teljes joggal indíthat kártérítési pört a város ellen és azt meg is nyeri. A tanácsnak, míg **Endrényi** csak áremelést kért, nem volt joga felbontani a szerződést. A kérdést meg lehetett volna oldani versenytárgyalások útján; ez helyes és korrekt elintézés lett volna és nem vont volna semmi súlyosabb következményt maga után. Konstatálva, hogy **Bartos** tényleg lényegesebben olcsóbb ajánlatot tett, amde a városnak nem kellett volna **Endrényi Imre** minden árfelemelés iránti kérelmét koncedálni. Szabálytalan a tanács eljárása. Itt egy 70—80.000 koronás vállalatról van szó, amelyet nem lehet a többi iparos megelőzésével egy kiválasztott nyak odaadni. Javasolja, küldjön ki a közgyűlés egy bizottságot az ügy megvizsgálására, amely bizottságnak a jövő havi közgyűlésre be kell terjesztenie véleményét, javaslatával együtt. Mondja ki ezenkívül a közgyűlés, hogy miután még mindig **Endrényi Imrét** kell a város szerződéses szállítójának tekinteni, tovább is ő szállítsa a városnak szükséges nyomtatványokat. A tanácsnak ebben az ügyben csak egy mentsege van és pedig, hogy a város anyagi érdekeit védte, amikor nem teljesítette az árfelemelés iránti kérelmet és olcsóbb vállalkozót keresett.

**Dr. Fajka Lajos** azt indítványozza, hogy a jogügyi bizottságnak adja ki az ügyet a közgyűlés megvizsgálás végett.

**Tonelli Sándor** ismerteti **Endrényi Imre** árfelemelési kérelmének történetét. A két szerződő fél között tévedés történt. Mikor a város kérdést intézett a kamarához, hogy

mennyivel emelkedtek a papírárak, mindig közölte azt, de azzal a véleménnyel, hogy **Endrényi Imre**, ha ilyen nagyarányú szállítási munkára szerződött, bizonyára beszerezte az ehhez szükséges papírt egy mennyiségben, még a régi árak mellett, amint hogy ez kötelessége is volt. Javasolta tehát, vizsgálják meg, megtörtént-e ez a papírkészlet beszerzés és ha nem, miért? Mikor **Endrényi** vonakodott szállítani azért, mert a város nem volt hajlandó az árakat emelni, perelni kellett volna. Így tiszta jogi helyzet állt volna elő. Nem tudja ezenkívül, van-e joga a tanácsnak egy olyan szerződést felbontani, amit a közgyűlés utasítására kötött és van-e joga új szerződést kötni? Elfogadja **dr. Fajka** indítványát.

**Dr. Cserő Ede**: A tanácsnak sikerült olyan takaros dolgot csinálnia, amelyben nem szeretne sem bíró, sem ügyvéd lenni. A békés megegyezést ajánlja **Endrényivel** és **Bartossal** közösen. De a végleges elintézés tisztázása előtt kérdezi még, a szerződés melyik pontja alapján bontotta föl a tanács a szerződést? Meghallgatta-e a tanács előbb az ügyész véleményét is?

**Bokor Pál Tonelli Sándor** fölszólalására megjegyzi, a szervezeti szabályrendelet egy pontja kimondja, hogy ha egy vállalkozó szerződési kötelezettségét teljesíteni vonakodik, a tanács versenytárgyalást...

**Cserő Ede**: No lám, versenytárgyalást kellett volna hirdetni.

**Dr. Szalay József** rendőrfőkapitány: Nem lehetett egy pillanatig sem várni a nyomtatvány-szállításokkal.

**Dr. Cserő Ede**: Miért nem hirdették...

**Dr. Szalay József**: Gyakorlatban nem úgy fest a dolog, mint elméletben.

Nagy zaj. Az elnök csenget.

**Bokor Pál**: Ha kiírjuk a pályázatot, hat hét is eltelik, míg a dolog elintézését nyer. A város tehát, hogy a munkában a folytonosságot fentartsa, meghívta a legolcsóbb ajánlattevőt. Kijelenti, a múltak tapasztalata alapján az a meggyőződése a tanácsnak, hogy a nyomdatulajdonosok közt — és ezt nem hibájául hozza föl a nyomdászoknak — egy érdekcsoport alakult. Az a tapasztalata, hogy ez az érdekcsoport csak egy vállalkozót engedett előre. A tanács csak a város vagyoni érdekeit tartotta szem előtt, amikor a szerződést megkötötte. Ehhez kikérte a tanács a főügyész véleményét is, aki a határozat érvényének birtokon kívül való kimondását javasolta. A szerződést a 22-ik pont alapján bontotta föl a tanács, amely pont kimondja, hogy ha a vállalkozó bármely tekintetben nem tesz eleget kötelezettségének, a szerződés felbontható.

**Közbiztosságok**: De **Endrényi** nem tagadta meg a szállítást!

**Dr. Somogyi Szilveszter** polgármester: Megtagadta-e a szállítást **Endrényi Imre**?

**Bokor Pál**: Nem tagadta meg, csak kifogásolta, hogy nem fizettünk olvan árai, amelyet ő kívánt.

**Schütz Antal** és **Tonelli Sándor** újlagos fölszólalása után **Lukács Lukács** állott föl szólásra. A szegedi nyomdászok nevében erélyesen visszautasítja a vádat, hogy a nyomdászok között érdekszövetség alakult volna. Ez nem igaz és ismételt erélyesen tiltakozik az ilyen alaptalan vádaskodások ellen.

**Valihora István** dr. **Fajka** indítványát fogadja el.

**Hoffmann Ignác** 3 iparos, 3 kereskedő és 3 jogászból álló bizottság kiküldését javasolja.

**Bokor Pál** ismételt fölszólalása után **dr. Cicatricis Lajos** főispán kijelenti, a városnak azért vannak szakszervezetek, hogy a nozzájuk tartozó ügyeket azok véleményezék. Nem mulasztotta el kijelenteni ezenkívül még azt is, hogy a tanács jogérvényes szerződéseket nem köthet és így a már

megkötött szerződésből a városra nézve obligó nem származik. Régi gyakorlat, hogy a hatóságok, amelyeknek intézkedéseit még másod- és harmadfokban is megsemmisíthetik, ha szerződést kötnek is, csak megbízás jellegével bír és abból a közre nézve obligáció nem áll elő.

**Dr. Fajka Lajos** zárszó jogán szólal föl. Föntartja indítványát.

**Dr. Somogyi Szilveszter**: Most már maga sem lát tisztán az ügyben. A maga részéről azt kívánja, hogy alaposan letárgyalják az egész ügyet. Miután ez jogi kérdés, a jogügyi bizottságban kell letárgyalni, amelybe meghívják még 2—3 kereskedőt is.

Miután **Hoffmann Ignác** indítványát visszavonta, a közgyűlés hozzájárult a polgármester indítványához.

## A szegedi felmentetteknek 20, 21 és 22-én kell jelentkezni

A szegedi katonai ügyosztály hirdetményt bocsájtott ki a népfölkelési tényleges szolgálat alól felmentett népfölkelésre kötelezettek felmentésének igazolásáról és ellenőrzéséről. A hirdetményből közöljük a következőket:

A m. kir. honvédelmi miniszteriumnak 1800 eln. 18—917. sz. rendelete értelmében a népfölkelési tényleges szolgálat alól felmentett 1891—1892. évben született népfölkelésre kötelezettek az alább kitüntetett módon és időben kötelesek igazolni, vajjon azon viszonyok, melyek a felmentést indokoltá tették, még mindig fennállanak. Igazolási határidő: 1917. február hó 20, 21, és 22-én délelőtt 8—12 óráig a városi katonai ügyosztálynál (Bérlőház II. emelet). Február hó 20-án: Szegedi Kenderfonógyár, Szegedi Kender és Lenipar R.-t., Soós Antal gépgyára, Bugya Mihály gépgyára, Az első szegedi cipő, csizma és papucsstermelő szövetkezet, Pálffy Testvérek vasgyára, Baek Bernat és Fiai gőzmalma, Ferraria R.-t., Központi Gáz- és Villanytelep szegedi fiókjának alkalmazottai. Állami hivatalok alkalmazottai, Szeged szab. kir. város alkalmazottai.

Február hó 21: Különböző pénzügyi egyesületeknél, szövetkezeteknél, gazdasági egyesületeknél, armentesítési és egyéb magán- vagy közcélú szolgáló egyesületeknél alkalmazott népfölkelők. Tanítók, papok, papi jellegű tanárok, papjelöltek. Központi vasúti leszálloló hivatal alkalmazottai.

Február 22-én: Önálló mezőgazdák, föld- és szőlőbirtokosok, vasutaknál alkalmazva levő besorozott népfölkelők és hadkötelesek, iparosok, kereskedők és ezek alkalmazottjai, továbbá hajózási vállalatoknál alkalmazott népfölkelők és egyéb fel nem sorolt felmentett népfölkelők.

A felmentés igazolásának módja: A hadi felügyelet alá helyezett gyárak és vállalatok alkalmazottai a katonai parancsnokság által külön kiállított névre szóló igazolvánnyal tartoznak igazolni felmentési joguk fennállását. Közhatalosok alkalmazottai feletlen hatóságuk által kiállított névre szóló (születési év, hely, apa, anya név feltüntetésével) igazolvánnyal tartoznak igazolni, hogy honvéd kerületi, katonai parancsnokság, vagy a honvédelmi miniszterium által fel vannak mentve.

Egyéb felmentett népfölkelők a városi rendőrkapitányi hivatal által kiállított hivatalos bizonyítvánnyal tartoznak igazolni felmentési joguk fennállását. Minden felmentett a honvédelmi miniszterium felmentési záradékolással ellátott népfölkelési igazolványi lapját felmentési iratainál felmutatni tartozik.